

ACTA – RESUM DE LA 4a SESSIÓ DEL GRUP DE TREBALL "ÚS DE L'ESPai PÚBLIC" DEL CONSELL MUNICIPAL TURISME I CIUTAT

Data: Dijous, 6 d'abril de 2017

Hora: 18h

Lloc: Sala Món de la seu central de Barcelona Activa (C/ Llacuna, 162)

Assistents

Membres del CTiC

- Joan Balañach, Federació d'Associacions de Veïns i Veïnes de Barcelona (FAVB)
- Joan Callís, expert
- Jordi Camina, Som Paral·lel
- Angel Díaz, expert
- Josep Maria Gómez, Consorci Turisme de Barcelona
- Joan Itxaso, Associació de Veïns de la Sagrada Família
- Pere Mariné, Associació de Veïns del Poble nou
- Nuria Paricio, Barcelona Oberta
- Manuel Romero, Associació de Veïns del Coll

Altres participants:

- Marc Andreu, Conseller Tècnic districte Sant Martí
- Jordi Martín, Conseller Tècnic districte Sant Martí

Secretaria tècnica:

- Secretaria CTiC, Rosa Bada, Sílvia Susana Flores
- Momentum^{co}, Joan Casals i Irene Humet

Persones excusades:

- Ignasi Armengol, Tècnic municipal
- Josep Maria Carreté, Fundació Joan Miró
- Jordi Clausell, Federació d'Associacions de Veïns i Veïnes de Barcelona (FAVB)
- Pere Chias, Gremi de Restauració de Barcelona
- Hortènsia Fernández, Ecologistes en Acció
- Joan Igual, Micro, petita i mitjana empresa de Catalunya (PIMEC)
- Ricard Martorell, Associació Catalana de Professionals del Turisme (ACPT)
- Mònica Mateos, Gerent Districte Ciutat Vella

- Eloi Morte, Micro, petita i mitjana empresa de Catalunya (PIMEC)
- Roger Pallarols, Gremi de Restauració de Barcelona
- Helena Puig, Associació Catalana de Professionals del Turisme (ACPT)
- Concepció Romero, Gremi d'Hotels de Barcelona (GHB)
- Josep Anton Rojas, Consorci Turisme de Barcelona
- Martí Sarrate, Associació Catalana d'Agències de Viatges Especialitzades (ACAVE)
- Vicenç Tarrats, Comissions Obreres (CCOO)

Desenvolupament de la sessió

Benvinguda i context

Rosa Bada dona la benvinguda, agraeix l'assistència als participants i explica l'ordre del dia previst, que consta de dues exposicions i un espai de debat en plenari.

1. "La Rambla del Poble Nou", Pere Mariné

Pere Mariné presenta la constitució de la Plataforma Fem Rambla, que es va crear amb veïns i veïnes del barri per impulsar un procés participatiu, per poder decidir el futur de la Rambla en diferents aspectes. Aquest procés va durar 8 mesos, entre els anys 2012 i 2013 i resumeix les conclusions assolides en tres àmbits: aspecte físic, ús social i activitat comercial, algunes amb consens i d'altres, sense. Destaca que la Rambla és l'ànima del barri i que l'augment recent del nombre de terrasses dificultava l'accés en certes zones. Recorda que ara fa un any es va redactar la nova Ordenació Singular, que estableix un límit màxim de 42 taules per a cada tram de 100 metres de llargada, la qual cosa es tradueix en una disminució de 111 terrasses als trams centrals. Remarca que un altre aspecte important a tenir en compte són els horaris de les terrasses, pel soroll que generen als veïns. Finalment, conclou que, malgrat els avenços aconseguits amb la nova Ordenació, s'ha generat també un efecte indirecte, com és el traslladar els problemes als carrers de l'entorn, on no aplica l'Ordenació Singular.

Manuel Romero pregunta si en l'actualitat, l'aplicació de l'Ordenança Singular, es realitza en un clima de consens. **Pere Mariné** explica que existeixen diferents postures i punts de vista al respecte.

Joan Balañach comenta especialment la posició bel·ligerant del gremi de restauració. **Pere Mariné** explica que hi va haver una jornada de vaga empresarial que va tenir una forta repercussió. **Rosa Bada** demana si s'ha fet alguna valoració sobre la pèrdua de llocs de treball. **Pere Mariné** recorda que encara no s'ha acabat d'aplicar però comenta que la reducció del número de taules a les terrasses afecta a molt pocs establiments. **Joan Balañach** pregunta quant paguen els establiments com a contraprestació per a l'explotació privada de l'espai públic. **Pere Mariné** comenta que la tarifa actual a la Rambla del Poble Nou és de 50 cèntims per taula al dia.

2. "La Rambla del Poble Nou" Marc Andreu (Conseller Tècnic - Aj. Barcelona)

Marc Andreu felicita al Pere per l'exposició. Inicia la seva presentació explicant que la Rambla del Poble Nou és un espai emblemàtic i singular de la ciutat que ha viscut tres etapes diferents: abans de les Olimpíades de 1992, que es coneixia només a nivell local, a partir de 1992 que ja es va tenir un coneixement a nivell de ciutat i a partir de l'any 2011 que va agafar un caire més global. Aquest fet s'explica per l'arribada del boom turístic al barri i de l'entrada en vigor de les últimes disposicions de la llei del tabac, que impulsà els espais amb terrasses a l'aire lliure. També a partir de llavors s'incrementa l'obertura d'establiments hotelers al barri i fins i tot es crea una residència d'alberg juvenil. Tots aquests factors succeeixen sense que el Govern municipal en tingui una previsió específica i, per tant, sense l'existència de mecanismes de regulació.

Entre el 2011 i el 2014 el número de terrasses augmenta un 50%, moltes d'elles, sense llicència. L'any 2015 es considera per part de tots els sectors (veïnal i restauradors) que cal aplicar una regulació i és quan s'inicien reunions amb Fem Rambla, Restauradors de la Rambla del Poble Nou i el Gremi de Restauradors de Barcelona per tal de trobar mecanismes de regulació adients. L'any 2016 s'aprova en plenari l'Ordenança de Terrasses, que entrarà en vigor l'1 de maig 2017. Hi ha constància que era molt important la seva implantació encara que no acaba de satisfer del tot a cap sector, ni al veïnal perquè no aborda el tema dels horaris ni al de la restauració perquè se'ls apliquen mesures de regulació.

Comenta que la Rambla Poble Nou, té certes similituds amb la Rambla Catalunya, en quant a distribució de l'espai i longitud (aproximadament 2 km), però amb la diferència que a la Rambla Catalunya hi viuen força menys veïns i hi ha moltes més oficines. Destaca que a la Rambla de Catalunya hi ha unes 350 taules per les gairebé 500 que hi havia a la Rambla del Poble Nou abans de l'entrada en vigor de l'Ordenació Singular aprovada. Recorda que l'aplicació de la nova ordenança permet disposar fins a 424 taules. Aquest fet suposa una forta reducció en els trams centrals, però noves oportunitats en els trams dels extrems.

Finalment, considera que el barri pateix un important risc de gentrificació, i que està tenint lloc un procés de substitució del comerç tradicional de barri per l'establiment de franquícies.

Intervencions dels assistents

Rosa Bada dona les gràcies a ambdues presentacions i obre una ronda d'intervencions.

Joan Balañach pregunta si hi ha un estudi sobre l'activitat econòmica de la Rambla del Poblenou: número d'establiments de restauració, ... **Marc Andreu** respon que només es disposa del llistat d'establiments actual, però no cap estudi comparatiu. Explica que hi ha 72 establiments de restauració (bars, restaurants i forns degustació), dels quals 60 han sol·licitat poder disposar de terrassa. Comenta que s'ha creat una comissió de seguiment per anar avaluant l'impacte i aplicar millores si s'escau, un cop passat l'estiu.

Joan Balañach detalla que la pregunta no era per saber el número total, sinó per tenir coneixement de si l'activitat econòmica està basada només en establiments de restauració amb terrasses, o si hi ha més varietat. La seva percepció és que hi ha poc comerç de proximitat i vol saber si existeixen dades al respecte. **Marc Andreu** respon que no només hi ha una sola activitat, però sí que hi ha una majoria d'establiments amb terrasses. **Jordi Marín** afegeix que recentment s'hi han instal·lat un parell de supermercats 24h. **Marc Andreu** recorda que des de l'Ajuntament no es pot regular el comerç.

Joan Itxaso pregunta si creu que els operadors consideren les terrasses com a dret adquirit. **Marc Andreu** assenteix i comenta que les principals complicacions han vingut precisament amb els establiments més antics, ja que tenen molt integrats els espais exteriors com a propis. Remarca que l'activitat de les terrasses està pensada com a complementària a la principal.

Joan Itxaso expressa que el preu que es cobra per taula és excessivament baix, especialment si es compara amb el valor que té el metre quadrat de sòl. Exposa que cal fer-hi alguna cosa i demana si hi ha alguna iniciativa prevista en aquesta línia. **Marc Andreu** respon que no es pot pujar al seu valor real perquè llavors s'estaria privatitzant l'espai públic com a actiu immobiliari. **Jordi Marín** afegeix que un restaurador paga avui el mateix que fa 8 anys i, en canvi, el preu del metre quadrat ha augmentat considerablement. Considera que caldria adequar una mica més els preus a la realitat, sempre en la mesura del possible. **Pere Maríné** explica que des de la Plataforma no es van centrar en el preu, ja que els preocupava més el grau d'ocupació. **Rosa Bada** comenta que en sí mateix, una terrassa, o un autocar, per exemple si ens referim a la Sagrada Família, no és un problema, que el problema arriba quan hi ha gran acumulació.

Manel Romero demana si s'ha notat un increment en els preus de cara als consumidors. **Marc Andreu** assenteix i afegeix que no només un increment sinó que on abans es podia seure a prendre alguna cosa ara ja no es pot seure perquè es prioritzen els àpats de més envergadura.

Manel Romero pregunta si s'ha donat el cas que un local subrogui taules a un altre. **Marc Andreu** respon negativament.

Rosa Bada demana una valoració del procés participatiu de la Plataforma Fem Rambla, a banda de l'elevada participació. **Pere Mariné** explica que el gran repte va ser que arribar a consensos. Comenta que la bona gestió del procés va permetre dialogar i compartir interessos oposats, aconseguint suavitzar posicions en cadascuna de les vessants. **Rosa Bada** demana si es va tenir un acompanyament tècnic, **Pere Mariné** respon que es va tenir suport tècnic d'una cooperativa que es dedica a temes de participació ciutadana i urbanisme. **Rosa Bada** demana si hi va haver implicació per part de l'Ajuntament per a detalls tècnics i **Pere Mariné** respon afirmativament, destacant el suport obtingut per a poder prendre algunes decisions.

Joan Balañach comenta que si realment les terrasses han de ser una activitat complementària, el cost hauria de ser diferent. Considera que les terrasses estan més plenes que els interiors dels establiments i, per tant dedueix que on s'acaba fent el negoci és a la terrassa més que a l'interior. Opina que el debat hauria de centrar-se en la mobilitat, descans, horaris, i contaminació que les terrasses poden causar al medi ambient amb per exemple estufes de butà. Proposa que les noves ordenances tinguin en compte la variable "gran afluència", que fins ara no s'ha contemplat. Així, caldria que facilitin i respectin els fluxos en espais que tenen afluència. **Pere Mariné** explica que en el procés es va considerar que el 60% de l'espai ha de quedar lliure per tal que els ciutadans en facin el seu ús. Respecte al soroll, comenta que cal tenir molt en compte també els patis interiors i les terrasses dels hotels, ja que en aquestes s'hi fan moltes festes i els horaris són més flexibles, quedant així més escurçat el descans dels veïns.

Marc Andreu afegeix que, independentment de la concreció de mesures, el que cal és tenir mecanismes d'autoavaluació per a poder avançar-se als fenòmens, i aconseguir així elements d'autoregulació.

Joan Balañach exposa que no veu coherent que es prioritzi l'oci nocturn privat en la via pública abans que el descans del veïns. Proposa que una de les recomanacions del grup de treball sigui que es revisi l'ordenança de terrasses i s'hi afegeixi com a element el descans dels veïns.

Joan Callís expressa la seva inquietud que a l'inici del grup hi havia més varietat d'agents, mentre que darrerament hi ha una gran majoria d'actors veïnals i menys representants del sector privat. **Núria Paricio** se suma a la reflexió i destaca que és necessari sentir totes les veus, i com s'ha expressat anteriorment, establir diàlegs, debats per intentar arribar a acords i consensos entre les diferents posicions. Exposava que actualment percep poca pluralitat dins el grup i es compromet a intentar recuperar la participació de part del sector privat o empresarial. **Rosa Bada** se suma a intentar recuperar aquesta pluralitat de veus. **Jordi Camina** comenta que ja va trobar a faltar aquesta pluralitat en el procés del carrer Blai on sí que hi va participar part dels restauradors del sector privat, però pocs i dividits. **Rosa Bada** comparteix que és una pèrdua per a tothom, per als que no hi participen, perquè no poden aportar el seu punt de vista, i per als que hi participen, perquè no disposen de totes les opinions. En aquesta línia **Núria Paricio** afegeix que la ciutat la construïm entre tots i que s'ha de conèixer amb tota la seva diversitat d'opinions. Considera que la millor manera de conèixer és conèixer tots els punts de vista i poder trobar un punt d'equilibri per a una gran majoria. Posa l'exemple de la Rambla del Raval, on fa uns anys van ser els propis restauradors que van fer una petició d'ordenança de terrasses. **Joan Balañach** comparteix les idees exposades i afegeix que els veïns donen valor a aquests espais i per això hi assisteixen i hi participen. Considera que caldria saber si des del sector privat es fa la mateixa valoració d'aquests espais. **Núria Paricio** explica que la diferència actual entre el sector veïnal i el sector empresarial no l'havia viscut anteriorment. Aposta per aconseguir un espai i un clima en el que tots puguin participar de forma relaxada. **Pere Mariné** mostra el seu acord amb l'objectiu d'aconseguir una participació més plural. Concreta que hi ha grans diferències entre empresaris d'establiments arrelats al barri, amb i representants de grups econòmics i franquícies, pels quals l'únic objectiu és l'econòmic, independentment del barri i els veïns. **Núria Paricio** comenta que passa el mateix amb certs comerços. Posa l'exemple del Fòrum District, que malgrat ser un grup hotelier té sensibilitat amb el barri i amb els veïns.

Rosa Bada considera que per aquest grup de treball igual podríem haver convidat al sector empresarial vinculat a territori (directament empreses concretes), enlloc d'una entitat de segon nivell amb la que potser és més difícil la identificació amb el barri. **Marc Andreu** comparteix la importància d'aquests espais de participació. Explica que l'experiència que s'ha tingut amb la Rambla del Poble Nou és que el Gremi de restauradors que van assistir des de l'inici més informalment al final són els que van adoptar un rol més actiu a l'hora de participar.

Rosa Bada afegeix que aquest factor de cultura participativa que es té des del tercer sector no hi és tan present en el sector empresarial i que, per tant, cal treballar per tal que hi puguin participar.

Núria Paricio comenta, a mode de recomanació, que aquests temes tan sensibles és bo que es tractin des del territori, a nivell local, ja que quan s'eleva a nivell de ciutat es perd certa perspectiva. **Joan Balañach** mostra cert desacord i valora positivament que aquests debats es tinguin també a nivell de ciutat, ja que hi ha visió més plural i ho considera molt enriquidor. **Núria Paricio** expressa que el problema d'eleva-ho a nivell de ciutat és que aleshores es perd la veu del nivell local. Considera que cal fomentar la participació de les empreses que no ho estan fent. **Joan Callís** comenta que quan es parla de territori es treballa per a tota la ciutat i no només com a Districte. Afegeix que si les reunions fossin matinals potser es fomentaria més la seva participació, tot i ser conscient que aleshores es dificultaria la participació de la part veïnal. Ho planteja com a proposta per pensar-hi i trobar un punt d'equilibri.

Ángel Díaz considera que el sector empresarial pot sentir-se poc valorat i que no es té en compte que hi ha moltes persones que el que volen és fer bé les coses. Proposa que de cara a la propera sessió es pensin idees més detallades per a poder opinar sobre concrecions, i afegeix que si aquestes idees es poguessin enviar prèviament facilitaria la tasca de la propera sessió.

Sense més intervencions es dona per acabada la sessió.